

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

10v a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félre — — — — 12 „
Negyedévre — — — — 6 „
Egy óra — — — — 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 74. szám.

Kedd, április 1.

Iparkiállításunk.

Nagybecskerek, április 1

Országszerte hangzik a panaszzó. hogy a magyar kisipar fokról fokra satnyul, pusztul. Fájdalom, ez a panaszzó igaz és súlyosítja ezt az, hogy tulnyomó részben csak jajgatunk, de tenni vajmi keveset teszünk.

Az emberek az államtól várják a magyar kisipar megmentését s nem gondolják meg, hogy az állam nem ölelhet mindent védőszárnyai alá, sőt vannak egyes kérdések, a melyek kívül esnek az állami kormányzat keretén s a melyekben a legmesszebbmenő állami intézkedés is önmagában meddő marad.

Ilyen a kisipar kérdése is. Itt az állam csak a támogató szerepét játszhatja, föltámasztására, továbbfejlesztésére azonban maguknak a kisiparosoknak és a társadalomnak kell vállvetett erővel törekedni.

Itt ott már észre is vették ezt s a meddő panaszok helyett a cselekvéshez nyúltak.

Örömmel konstatáljuk, hogy ebben az irányban Nagybecskerek városa az első között van s a magyar kisipar felvirágoztatását nem csak szavakkal hangoztatja, de arra a maga hatáskörében komoly cselekvéssel törekszik.

Az első lépés ebben a törekvésében az az iparkiállítás, a melyet Nagybecskerek városának társadalmi az érdekelt iparosokkal karöltve a nyár folyamán fog rendezni.

A kiállítás előkészítésére husvét hétfőjén nagy gyűlést tartottak a városháza közgyűlési termében s a gyűlés iránt tanúsított nagy érdeklődésből bizvást következtethetjük, hogy a mozgalomnak meg lesz a kívánt sikere.

Az előkészítő gyűlésről tudósítunk a következőket jelenti:

A közzétett fölhívásra nagy számu közönség gyűlt össze husvét hétfőjének délelőttjén a városház közgyűlési termébe. Eljött városunk színejava az érdekelt iparosokkal együtt, hogy részt vegyen az iparkiállítás előkészítő munkálataiban. Ott volt többek közt Szabó Ferenc orsz. képviselő, Oldal Antal takarékpénztári igazgató, Weisz Izidor nagykereskedő, a Ferenc József-rend lovagja, Mayer Rezső, a Pleitz Fer. Pál cég főnöke, dr. Anna Ernő ügyvéd, Laube Péter, az ipartestület elnöke, Homá Kálmán, a munkásképző- és társaság elnöke, Jacoby G. v. memők, dr. Brájer Lajos, Jókly Lípót, dr. Várdy Imre szerkesztők s mintegy száz kereskedő és iparos.

Dr. Grandjean József polgármester az öröm érzésének kifejezésével nyitotta meg az ülést, mert látja az összegyűlték szép számából, hogy az elhangzott szózat nem a pusztába kiáltott szó maradt és hogy megértették és a kisiparosok érdekeinek fontosságát átérték s azt a város társadalmi kész támogatni. A mai kornak általános jelszava, hogy a kímében segíteni kell és megélhetési lehetővé tenni. Nem az ő feladata, hogy kijelölje erre a módozatokat. Ő csak a kisiparos helyzetére akar röviden utalni. A kisiparosok helyzete országszerte rossz, de Nagybecskereken nemcsak kedvezőtlen, hanem kétségbeejtő. Kétségbeejtő, mert sújtja a közös csapás, az általános pangás, és ezt súlyosítja az, hogy itt a kisipar nemcsak megállapodik, de határozottan visszaesést mutat. Ma sokkal kedvezőtlenebb helyzetben van Nagybecskerek kisipara, mint 30 évvel ezelőtt. Hogy ezen segítsenek, néhány lelkes férfi elhatározta,

hogy jó példával jár elő s célul tűzte ki, hogy kisiparunk helyzetén lendíteni törekszik. Erre szolgálja az iparkiállítás, mely olyképen rendezetnék, hogy a kiállítandó tárgyakat legnagyobb részben előre megrendeljük s így a legszegényebb kisiparos is részt vehessen a kiállításon abban a biztos tudatban, hogy munkássága nem lesz meddő s az ellenértéket megkapja. A kiállításnak egyuttal az a célja, hogy Nagybecskerek kisiparának mai helyzetét feltüntesse, bemutassa, hogy lássa a társadalom minden rétege, mi a jövőben feladata, hogyan fejleszse azt továbbra. Ismételtén üdvözölve a megjelenteket, a gyűlést megnyitja.

Streitmann Antal főgimnáziumi tanár hangsúlyozza, hogy a mozgalommal nem akarnak egyelőre más elérni, minthogy legalább a régen bírt területet visszahódítsák. Vázolja az idegen ipar káros hatását, melylyel szemben nekünk az első cselekedetünk az, hogy fellármázzuk a közönséget s a fölkellett érdeklődés tüzeben bemutassuk azt, hogy minálunk is kapni éppen olyan holmit, sőt jobbat is, mint amit az idegen ipar produkál. Az ipartestületi mesterek és az iparos-íjak egyesülete összeállottak tehát, hogy felhívják a közönséget rendelkezni minél nagyobb számban iparosainknál. Az iparosok pedig törekedjenek olyan munkát adni, a mely megérdemli a legmesszebb menő támogatást.

Ezután előadta a rendezendő iparkiállítás programját, mely a következő:

Az 1892-ik évben tartandó nagybecskereki helyi iparkiállítás programja

1. A nagybecskereki ipartestület és a nagybecskereki munkásképző- és társas-egylet kezdésére Nagybecskereken megrendelési alapon, a társadalom közreműködésének bevonásával, helyi iparkiállítás rendezetik.

2. A kiállítás 1902. augusztus hó 10-én nyitattik meg és augusztus hó 20-ig tart.

A kiállítás ideje alatt a nagybecskereki munkásképző- és társas-egylet 20 éves fennállásának ünnepélyét fogja megtartani.

3. A kiállítás célja: a helyi kisiparnak teljes megismertetése Nagybecskerek város és környékének közönségével; a kisiparosnak térfoglalását saját szűkebb hazájában, városunkban, előmozdítani és ezt a törekvést a közönség körében gyűjtendő megrendelésekkel támogatni; kitüntetésekkel és jutalomdíjakkal a jelen és jövő iparosait haladásra, versenyre buzdítani.

4. A kiállításon csak Nagybecskerek város területén termelt ipari cikkek állíthatók ki.

5. A kiállítási munkálatoakat a kiállítási nagybizottság vezeti, mely az iparosok által egybehívott alakuló ülésen választás útján nyeri mandátumát.

6. A nagybizottság legott megalakulásakor négy agitáló csoportot választ megrendelések gyűjtése végett. A megrendelések gyűjtése körül kifejtendő tevékenységére nézve eljárását minden egyes csoport maga állapítja meg.

7. Az agitáló csoportok élére az elnököket, alelnököket és előadókat az alakuló gyűlés választja meg.

8. A csoportbizottságoknak jogukban áll tiszteletbeli elnököket és előadókat választani s esetleg a bizottságot arravaló tagokkal kiegészíteni.

9. A kiállítás rendezője hivatalból tagja minden egyes csoportnak.

10. A nagybizottság áll az alakuló gyűlésen megválasztott elnökből, másodelnökből, két alelnökből, titkárból, három jegyzőből, pénztárnokból és tagokból.

11. Az ügymenet gyorsítására a nagybizottság kebeléből az alakuló gyűlésen rendező bizottság választatik: áll az elnökből, a rendezőből, ki egyszersmind helyettes-elnök, két titkárból és 12 tagból.

12. A nagybizottság, a rendező-bizottság, valamint a megrendelések körül agitáló négyes bizottság feladataira és eljárására vonatkozó s netán felmerülő kérdésekhez a részletes szabályzatokat és javaslatokat esetről-esetre a rendező-bizottság terjeszti elő a nagybizottságnak.

A nagybizottság határozatképes, ha legalább 6 tagja jelen van.

A rendező-bizottság akkor határozatképes, ha legalább a tagok negyedrésze jelen van.

13. A bizottságok üléseiről jegyzőkönyvek vezetnek, melyeket az elnökön és jegyzőn kívül két előre megjelölt bizottsági tag hitelesít.

14. A rendező-bizottság a bizottságok intézkedéseinek közzétételéről esetről-esetre — s a megrendelések elfogadására képes iparosoknak nyilvántartásáról is — gondoskodik.

15. A bíráló-bizott ág megalakítására, továbbá a kitüntetések számára s a jutalmazások összegére nézve a rendező-bizottság hoz javaslatot.

16. A kiállítási tárgyakon a megrendelő, az iparos, a segéd s esetleg a tanone neve s a tárgy ára fel lesz tüntetve.

17. A kiállítás alkalmából a nagybizottság tagjai vagy a csoportbizottságok útján megrendelt tárgyakat a megrendelést elfogadók kiállítani s e célból a rendező-bizottságnak a kitűzött határidőre beszolgáltatni tartoznak.

A programot zajos helyeslés kísérte.

Oldal Antal takarékpénztári igazgatónak a dolog érdeméhez nincs megjegyzése, teljes lelkesedéssel csatlakozik a mozgalomhoz és szívből kívánja annak sikerét, de úgy véli, hogy a kiállítás időpontjával augusztus 10-ike korai. Az igazi vásárló közönség akkor még távol van, nyáral, vagy fürdön tartózkodik. Ő augusztus 18-ikát indítványozná s utána tíz nap múlva a kiállítást berekesztenék.

Grandjean polgármester megjegyzi, hogy jóval későbbre elhalasztani nem lehet, mert a kiállítás az iskolaépületekben lesz.

Streitmann tanár is hivatkozik arra, hogy az iskolaépületeket a jövő tanévre még rendbe kell hozni s miután az iskolákon kívül alkalmasabb helyiség nincs, nem tartja lehetőnek a kiállítás időpontjának eltolását. Hivatkozik továbbá a verségi kiállításra, mely augusztus 20—30-ika közt lesz s ha a nagyobb iparosok ott részt vesznek, innen kénytelenek elmaradni. Ezért állapodott meg az előkészítő-bizottság augusztus 10-ikében.

Dr. Brájer Lajos nem tenné a helyiségért kockára a kiállítás sikerét. A kiállítást más helyen is lehetne rendezni. Ott van például a megyeház nagyterme, a melyhez csatlakozik jobbról balról két terem. Azt sem tartaná kizártnak, hogy a kiállított tárgyaknak sátor szerű épületet emelnének. Csatlakozik Oldal nézetéhez, mert éppen a nyáron távollevő közönség az, mely leginkább vásárolhat s erre szükség van. A verségi kiállításra megjegyzi, hogy tudomása szerint a verségi kiállítás szeptemberben is nyitva lesz. Pártolja Oldal javaslatát, hogy a kiállítást augusztus második felében, sőt ha lehet, szeptember első felében rendezzék.

Weisz Izidor a siker érdekében óhajtja, hogy a kiállítás minél szélesebb körű legyen s ez megvalósul, ha Oldal indítványát elfogadják. Ő a megyeháznál még alkalmasabbnak tartja a gimnáziumi tornacsarnokot. Ajánlja indítványa figyelembevételét.

Fischer Mór Streitmann indítványát pártolja.

Szabó Ferenc orszgyűlési képviselő a kiállítás időpontját nyílt kérdésnek vélné fenntartani, a helyiségre nézve pedig a tornacsarnokot pártolja.

A gyűlés ezután úgy határozott, hogy a kérdés megoldását a nagybizottságra bizza.

Most következett a kiállítási nagybizottság tagjainak megválasztása.

Streitmann tanár tett erre nézve előterjesztést s a kiállítás elnökéül dr. Dellimanics Lajos alispánt véli felkérőndőnek s indítványozza, hogy háromtagu küldöttséget küldjenek ki a gyűlésből, mely az alispánt az elnökségre felkerje s a gyűlésbe meghívja.

Míg a küldöttség oda járt, megválasztották a nagybizottság tagjait és pedig a bizottság másod-elnökül Grandjean József polgármestert, alelnökül Laube Pétert, Homa Kálmánt, titkárnak Mattanovics Györgyöt.

A kiállítás rendező-bizottságának elnökül megválasztották dr. Grandjean József polgármestert, helyettes-elnökül Streitmänn Antalt, titkárokká Szegfű Sándort, Szöllőssy Károlyt és Balogh Istvánt. Választottak azonkívül agitáló-bizottságot, iparos-bizottságot, hölgy-bizottságot.

Streitmänn Antal indítványára a bizottságba belevonták Nagybecskerek járás községeinek jegyzőit is.

Eközben megjelent a gyűlésen Dellimanics Lajos alispán, akit a jelen voltak lelkes éljenzéssel fogadtak.

Dr. Grandjean polgármester üdvözlő az alispánt s előadva a kiállítás célját, fontosságát, kéri az alispánt, hogy fogadja el az elnökséget s jóindulatát szentelje az ügynek.

Dr. Dellimanics Lajos alispán megköszöni a választást, bár szerényen hangsúlyozta, hogy az nem éppen a legérdemesebbre esik. A közbizalom elől azonban nem tér ki. Fejtegeti a munka nemességét s mivel azt mindenkinek meg kell becsülni, tehetségéhez mérten mindent el fog követni a kiállítás sikere érdekében. Ismételtén köszöni a bizalmat. (Éljenzés.)

A gyűlés végül elhatározta, hogy a „Torontál”-nak a kiállításra vonatkozó egyik februári vezércikkét magyar, német és szerb nyelven kinyomatja és szétosztalja, továbbá, hogy folyamodást intéz a kereskedelmi miniszterhez, a vármegyéhez, a városhoz és a temesvári iparkamarához, hogy a kiállítást erkölcsileg és anyagilag támogassák.

Miután még dr. Dellimanics alispán az eszme megzendítőinek jegyzőkönyvi köszönetet indítványozott, a gyűlés az alispán és a polgármester lelkes elttetésével véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 7 óráig az urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 óráig nyitva marad.

Április 6. Szabad lyceum d. u. 6 órákor.

6. „A torontáli h. é. vasutak alkalmazottainak lak- és előleg-társ. fogy. szövetk. közgyűlése.

13. „A szigmondfalvi hitelszövetkezet” közgyűlése.

17. „A kiskomlósi tejszövetkezet” közgyűlése.

— **Fehér husvét.** Fekete karácsony — fehér hűvét, tartja a hagyomány és rendesen igaza van. Az idén is komor, sötét karácsonyunk volt és husvét hétfőjén délelőtt olyan sűrű havazás szakadt a nyakunkba, hogy méltán megirigyelhettem volna az öreg december az ifjú márciustól. A havazás azonban ugylátszik csak azért történt, hogy rá ne cölhassanak a hagyomány igazságára, mert a hóhelyeknek a földön nyomuk veszett. Fehérből színt kölesönzött az éjszakai dér, de az áprilisi napsugár ma reggelre ezt is hamar eltüntette. A husvétü ünnepeket különben szokott áhitattal ünnepelte meg városunk katolikus lakossága is s a templomokat mind zsúfolásig megtöltötte.

— **Kinevezés.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli, amit mi már említettünk, hogy a király Farkas Győző pénzügyi tanácsost és nagybecskereki pénzügyigazgató-helyettesét, jelenlegi pénzügyi tanácsosi minőségében, a VII.-ik fizetési osztályban rendszeresített illetmények élvezet mellett, pécsi pénzügyigazgatóvá kinevezte.

— **Lauka Gusztáv kitüntetés.** Gusztáv bátyánkat újabb kitüntetés érte. A szalézi Szent Ferenc munkatársainak jámbor egyesülete felvette Lauka Gusztáv koszorus költőnköt a szalézi Szent Ferenc munkatársai közé. A kinevezési okmányt aláírta XIII. Leo pápa is.

— **A megyés püspök körlevele.** Dessewffy Sándor esanádi püspök II. számú körlevelében közli Capitanio Bertalanak boldoggá avatása ügyét, továbbá több közigazgatási döntvényt, tudatja Hop János kalocsai nagyprépost (csanádi szent-széki úrnök), továbbá Sárosy József kisjécsai plébános halálát; Blaskovics Ferenc apátta kinevezését és több kisebb személyi ügyet. III. számú körlevelében a Cong. de Prop. Fideinek kétélyekre vonatkozó határozatán kívül több mi-

nisteri rendeletet közöl; ajánlja a Grosz Ferenc által vezetendő római zarándoklatot, a magyarországi katolikus egyesületek szövetségét, több munkát és a „Szent Gellért” vasárnapi hitbuzgalmi újságot, melyet Versecen Sávoly Ferenc szerkeszt.

— **Alispán és hatóság.** Legutóbb ismételtén idézték Torontál vármegye alispánjának egyik rendeletét, melyben a tisztviselők működésével foglalkozik. Ez a rendelet egész terjedelmében így szól:

Utóbbi időben feltűnőleg sok panasz érkezik hozzám a községi és megyei hatóságok ellen. Több esetben százakra menő tagokból álló küldöttségek zúgolódva és követelőleg panaszkodnak, azonnali és szigorú intézkedéseket kérve. Sajnos, a legtöbb esetben arról kellett meggyőződést szereznem, hogy a panaszok bizony alaposak és legtöbb esetben a közvetlen felügyelő hatóságok nem elég gyors, nem elég alapos eljárásának köszönhetőek a bajok és habár nem zárkozhatom el attól sem, hogy a bajok nagy részben régi keletűek, mégis kellő ügybuzgalommal, tapintattal párosult eréllyel el lehet érni azt, ami minden a közszolgálat rögös mezején működő egyének legszebb jutalma kell hogy legyen, a hatóságok iránti feltétlen bizalmat.

A midőn ezeket egyrészt tettes cimednek tudomására hoznám, felkérem és felhívom tettes cimedet, hogy minden idejét és igyekezetét a közszolgálatnak szentelve, oda hatni sziveskedjék, hogy a netán mulasztó és vétkes közeg méltó büntetését megkapja, előre is kijelentvén, hogy eme a köző elmozdítására irányuló tevékenységében részemről mindenkor a kellő támogatásban fog részesülni.

Dr. Dellimanics,
alispán.

— **Eljegyzés.** Csemiczei Csemiczky Gyula, a szentiványi uradalom tisztartója eljegyezte Tullics Agosta kisasszonyt, Tullics György tb. főszolgabíró szeretetreméltó, szép leányát.

— **Nyugdíjazás.** Az igazságügyminiszter Oltványi Ottó módosi kir. járásbíró ideiglenesen nyugdíjazta.

— **Temetés.** Tegnap délután temették a polgárok nagy részvéte mellett Andel Bochluszláv helybeli iparost, aki özvegyet és 5 kiskorú árva hagyt maga után.

— **Felolvasás.** A Szabad lyceumban tegnap délután dr. Klein Mór főbbi tartotta a történelmi sorozatos előadások harmadikát. Hazafias szellemben, érthető módon fejtette szabadságharcaink történetét egészen 1823-ig. Az előadót a nagy számban megjelent hallgatóság zajosan megtapsolta és megéljenzte.

— **Az orlovátiai kérelme.** Ma ismét száz tagnál többet számláló küldöttség tisztelgett dr. Dellimanics alispánnal, kérve az orlovátai jegyző és bíró felfüggesztését. A vármegye alispánja a küldöttség előtt kijelentette, hogy miután beérkezett a tisztí főügyész javaslata, ma vagy holnap fog ez ügyben dönteni.

— **A nagybecskereki munkásképző- és társas-egylet** tegnap este sikerült kedélyes estélyt rendezett. Ezen alkalommal „A szálka” című 1 felvonásos vígjátékot adták elő, melyben Szöllőssy Károlyné, Straub Mariska, Brunet József és Machalek Ferenc zajos tapsokban részestültek ügyes játékuékért. Magánjelenetben Machalek Ferenc és Halmi József kaptak megérdemelt tapsokat. Az estélyen jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Özy. Ellmer Józsefné, Machalek Ferencné, Nickel Istvánné, Merschdorf Pálné, Szöllőssy Károlyné, Strell Mátvásné.

Leányok: Arend Paula, Bagoly Anna, Csókás Paula, Feketics Mariska, Horváth nővérek, Juhász Mariska, Kindlein Róza, Leth nővérek, Meszmann Teréz, Molitorisz Mariska, Machalek Juliska, Nekvaszil Anna, Nickel Róza, Steinmetz nővérek, Szücs nővérek, Schlagetter Amália, Straub Mariska, Schlosser Mariska, Szommer Erzsébet, Schimala Róza, Veréb nővérek, Welcs nővérek, Wégling nővérek, Wilhelm nővérek.

— **Betörés.** Eckstein bórkereskedő Hunyady-utcai üzletébe az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek betörték, felfeszítették az irodában levő szekrényt s abból 77 koronát elvittek. A nyomozás folyik.

— **Tűz.** Veréb György hentes és koresmáros Váraljai-utca 1034. sz. házában ma délelőtt tűz ütött ki. Egy halom szalma gyuladt ki, mielőtt azonban a tűz veszedelmessé válhatott volna, az önkéntes tűzoltóság eloltotta. A kár nem sok. Rövid időn belül ez a harmadik szalma-tűz, ami arra enged következtetni, hogy egyesek

nem eléggé óvatosak a szalma körül. A rendőrség figyelmezteti a lakosságot, legyen óvatosabb, hogy a nagyobb veszedelmet elkerülje.

— **Talált pénz.** Husz korona 20 fillért találtak ma. Igazolt tulajdonosa a rendőrségnél átveheti.

— **Halálozás.** Jovanovics Olimpia, volt révaufalvi postamester nő, Zágrábban fiánál Jovanovics Mihálynál, ki ott tanár, rövid szenvedés után meghalt.

— **Uj hitelszövetkezet.** E napokban alakult meg Poroszkay Béla, a vármegyei központi hitelszövetkezet elnök-igazgatója elnöklése alatt a németnagyszentmiklósi gazdasági és ipari hitelszövetkezet. Az alapszabály tervezetét 115 tag írta alá, akik összesen 372 üzletrészt jegyeztek 18.600 korona értékben. Az igazgatóságba Hufnagel Jakab, Ochsenfeld János, Beniter Antal, Röhrich János, Roosz János, Karl János, Fincez János és Karl Péter, a felügyelő-bizottságba Grotó János, Kury Márton és Moldovany Béla választottak be egyhangulag. Az országos központi hitelszövetkezet részéről az igazgatóságba Röhrich János, a felügyelő-bizottságba Röhrich Márton nevezetett ki. Elnök-igazgató Röhrich János, a felügyelő-bizottság elnöke pedig Röhrich Márton lett, pénztárnokul Freithof János, könyvelőül Götz Jakab választott meg az igazgatóság által.

— **Műkedvelői estély.** Az országos „Eötvös-alap”-nak Nagyikindán működő „Helyi gyűjtő-bizottsága” az országos „Tanítók Háza” javára 1902. évi április hó 5-én a „Nemzeti szálló” színteremben táncsal egybekötött estélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Népda. Karének: előadják Szalay István ur vezetése mellett az áll. polg. leányiskola ifjúsági egyesület tagjai. 2. Scherzo II. Chopin F.-től op. 31. Két zongorán előadják Hauser Ilka urnő és dr. Türk Marcell ur. 3. A kis Marie regéje. írta Karlovszky Endre, szavalja Krausz Béla urhölgy. 4. Divertissement pour la Flüte accompagnement de Piano composé pour P. Lindpaintner op. 67., fuvalán előadja Melichar Mária ur. zongorán kíséri Hauser Ilka urnő. 5. „Il Trovatore” vonós négyes Verditől, előadják: Petrovits Emil főgimn. V. o. t. (I. hegedű), Salgó Gyula főgimn. VIII. o. t. (II. hegedű). Juhász Károly főgimn. tanár ur. (mélyhegedű) és Francz János főgimn. VIII. o. t. 6. „Egykori professorom”, felolvassa Szabó Kázmér főgimn. tanár ur. 7. „Magyar népdalok”, cimbalmon előadja Juhász Károly főgimn. tanár ur. 8. „Az egérke”, egy felvonásos vígjáték, Des Roseaux után Csiky Gergelytől, előadják Inceze Mária urhölgy és Bögös Lajos ur.

— **A török trónörökös meghalt.** Berlii jelentések szerint Mohamed Resad herceg, a szultán testvéröccse, a török trón örököse, aki napokkal ezelőtt titokzatos módon megbetegedett, szombaton meghalt. Mohamed Resad 1844. november 3-án született Konstantinápolyban, 1876. augusztus 31-én, amikor V. Murad szultánt megfosztották trónjától és a mostani szultán, Abdul Hamid lett a törökök padisája, ő lett a preuzuntív trónörökös. Betegségéről furesábnál furesább hírek szálltak világgá és a halálhír annyival inkább meglepőbb, minthogy a Jildiz-kioszkban mostanában igen titokzatos dolgok történnek. A szultán ugyanis beteges idegességében mindenkiben összeesküvőt lát és Resad efendi halála bizonyára összefüggésben van a kulisszák mögötti rejtélyekkel. A trónörökös különben nem igen kedvelték a Jildiz-palotában, sőt mondhatnók gyűlölték. Nyers, brutális és despotikus hajlamu férfi volt.

— **Talált tárgyak árverése.** Április 5-ikén, szombaton délelőtt 9 órákor árverezik el az alkaptányi irodában azokat a talált tárgyakat, melyeknek nem akadt gazdájuk. Ezek a tárgyak: egy kétfedelű arany remontoir óra, egy arany karperec öt opál kövel, egy aranyozott ezüst karperec, egy ezüst karperec, egy imakönyv, egy esernyő, egy fűző és két zsebkendő. Az árverésből befolyó összeget a városi szegényalap javára fordítják.

— **Rablógyilkossági kísérlet.** Véres esemény színhelye volt csütörtökön este a panasovai töltés és ha idejekorán a rendőr elő nem siet, bizony a támadók teljesen végeznek két emberrel. — Körmen di Antal kubikos nejjével csütörtökön este tért vissza Szemendriából, ahol 300 koronát takarított meg. Az elővesztglőről csolnokon jöttek be, de a hideg miatt már a Miramaránál kiszálltak s a töltésen haladtak a város felé. Körmen di egyszerre a feje hátsó részére egy fejszeapás érte, összeesik. Még egy csapás a homlokát is érte. Az asszony mindezek láttára kiabálni kezd, de a támadók őt is leverik. De az asszony segélykiáltásait meghallotta a nagy hajóról visszatérő városi rendőr és oda sietett, mire a támadók elmenekültek. Az ismeretlen tettesek Körmen di ingét is felgombolták s keresték a pénzt, de nem találták. E sötét ügyben Lócz József panasovai r. alkaptányi vezeti a vizsgálatot s már helyes nyomon van.

Sok a postásasszony. A kereskedelmi miniszter kimondta és körlevélben értesítette a postai igazgatóságokat, hogy az idén nem engedélyezi a postakadonői tanfolyamot, mert azt oly tömegesen látogatták, hogy a tanfolyamot végzett postakadonőket mostanában alig lehet elhelyezni.

Megfagyott márciusban. Szinte hihetetlen hír a mostani langyos márciusban, de valósággal megtörtént a Sárreton. A körösladányi országoton a járó-kelők egy ember holttestét találták a múlt héten. A szerencsétlen nem lehetett tiszta eszéje, mert a ruhái nem voltak rajta. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a ruhátlan ember megfagyott.

Öngyilkosok. Farka Ilie nagyszentmihályi lakos pénteken reggel udvara melletti kertjében egy fára felakasztotta magát. Tettét pillanymani elmezavarban követte el. Neje és 4 gyermeke siratják halálát. — Tóth Lőrinc, a verzei székház-utcai Obradovics-féle ház házmestere tegnap reggel felakasztotta magát s mire tettét észrevették, már halott volt.

A Béga vizállása.

A temesvári folyammérnökség jelentése szerint április 1-én a Béga vizállása a következő volt:

Temesvár 0+60 cm. áradó.
Nagybeckerek 0+68 cm. apadó.
Titei 0+346 cm. áradó.

Színház.

Heti műsor:

Szerda: „Kis szökevény.”
Csütörtök: „Romeo és Julia.”
Péntek: „Váljunk el.”
Szombat: „A kaméliás hölgy.”
Vasárnap d. u.: „Nebántsvirág.”
este: „A cigány.”

Husvétii előadások. A barátságosan időnyomon kedvezett a színeszetnek, úgyhogy a vasárnap és hétfőn megtartott előadásokat szépszámu közönség nézte végig. Mindkét nap délutánján is tartottak előadást, a melyen nagy számmal vettek részt a gyermek- és népeleadás rendes látogatói. Vasárnap este újdonságban volt részünk, amennyiben bemutatták a „Beesület szegényeit”, de az új darab nem tetszett annyira, mint a tegnapi „Náni”, amelyben különösen Mezeyt, kit hosszabb betegsége után tegnap láttuk viszont először a színpadon. Léva y Margitot és Madast tapsolták sikerült alakításaiért.

Régi világ. Ma este érdekes újdonság kerül színpadra a városi színházban. Hunyadi Margit „Régi világ” című színművét adja elő először Földesi társulata. A darab a Vigszínház magyar ciklusának egyik igen vonzó része volt s az abszolút korszakknak jellemző korrajzát nyújtja.

Közgazdaság.

Állatbetegségek. A földművelésügyi miniszterium közlése szerint Torontálvarmegye területén a következő állatbetegségek észleltek a legutóbbi időben:

Veszétség:

módosi j. Togyér 1 u.,
nagyszentmihályi j. Szerb-Nagy-Szent-Miklós 1 u.
párdányi j. Czebza 1 u.

Takonykór és bőrféreg:

antalfalvi j. Czrepája 1 u., Torontálvásárhely 2 u.,
esenei j. Billéd 1 u.,
módosi j. Módos 1 u.,
nagybeckerek j. Nagy-Torák 1 u., Torontál-Erzsébetlak 1 u.,
nagykikindai j. Tisza-Hegyes 1 u.,
törökbecsei j. Tarras 1 u.

Rühkór:

antalfalvi j. Baránda 1 u., Farkasd 1 u., Jarkovác 2 u., Lajosfalva 9 u., Ozora 1 u.,
Torontál-Vásárhely 3 u.,
bánlakai j. Istvánvölgy 1 u., Nagy-Gáj 1 u., Nagy-Margita 3 u., Ujfalu 1 u.,
esenei j. Aurélháza 1 u., Bobda 7 u., Német 1 u.,
Ujvár 1 u.,
módosi j. Rudna 1 u., Torontál-Szécsány 1 u.,
nagybeckerek j. Bégaszentgyörgy 2 u., Katalinfalva 1 u., Német-Écska 1 u., Szerb-Aradác 2 u., Torontál-Erzsébetlak 1 u.,
párdányi j. Dinyás 13 u., Jánosföld 1 u., Magyar-ltebe 1 u., Magyar-Szent-Márton 4 u.,
Német-Párdány 1 u., O-Telek 4 u.,
Szerb-Szent-Márton 4 u.,
törökbecsei j. Tarras 49 u.,
törökkanizsai j. Ó-Szent-Iván 1 t., T-Kanizsa 1 u.

Sertésorbán:
esenei j. Horvát-Kécsa 1 m.,
párdányi j. Szerb-Ittebe 1 u.,
törökkanizsai j. Oroszlámos 1 m.

Sertésvész:
esenei j. Tamásfalva 9 u.,
módosi j. Istvánföld 1 p.,
nagykikindai j. Mokrin 1 m.,
nagyszentmihályi j. Német-Csanád 10 u.,
zsombolyai j. Kis-Komlós 6 u.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház, nem mint eredetileg tervezték, szerdán, hanem csütörtökön tartja első ülését a husvétii szünet után.

Bülow és Wlassich.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Velenceből jelentik: Bülow kancellár ma Wlassich kultuszminisztert és nejét, kik néhány nap óta itt időznek, meghívta estére.

Államsorsjegyek huzása.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, az 1854. évi államsorsjegyek huzásán a kétszázötvenezer korona nyeresémet a 138. sor 16. sz. sorsjegy nyerte.

Pupp meghalt.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egy karlsbadi távirat szerint Pupp, a leghíresebb szálloda alapítója ma meghalt.

Új szövetség.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A ma érkezett római lapok behatóan foglalkoznak egy olasz-francia-orosz szövetség megalakításával.

A hármasszövetség.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából jelentik: Diplomáciai körökből hírlik, hogy az új kereskedelmi szerződésekre nézve oly megállapodások jöttek létre, melyek az összes szerződő felek jogos érdekeit hivatva vannak kielégíteni.

Szocialisták kongresszusa.

Budapest április 1. (A „Torontál” ered. távirata.) Az újjászervezett szocialdemokraták Mezőturon tegnap tartották kongresszusukat. Érdekes volt Horváth Pálné új-aradi asszony beszéde. Azt mondja, hogy az asszonyt hosszú hajjal és rövid ésszel csufolják, de a váltót aláírják vele is. A nőt a jogokból kizárják, de fiát elviszik katonának. A kongresszus határozati javaslatot fogadott el a fokozatos adó behozatala és az általános szavazati jog érdekében.

Elhamvadtt község.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lelesz község nagyszombaton leégett. A lakosság körmenetről rohant oltani, de már alig tudott segíteni. A házak legnagyobb része elpusztult. Két ember a tűz áldozatául esett.

Csendélet Párisban.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik: Tegnap este egy nyilvános házban verekedés támadt, amikor a vendégek közül tizenkettő megsebesült, kettőt pedig haldokolva vittek el. A rendőrség 40 embert letartóztatott.

Elfogott sikkasztó.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hamburgból jelentik: Ma elfogták Spahulyák István vámbázi tisztviselőt, épen mikor egy amerikai hajóra szállni készült.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1902. április 1.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	9.25	9.35	80	9.50	9.65
Pestvidéki uj	76	9.20	9.30	80	9.45	9.55
Bánsági uj	76	9.15	9.30	80	0.—	0.—
Bácskai uj	76	9.20	9.40	80	0.—	0.—

B o z s	uj	elsörendü	kilós	
			70—72	7.45
		másodrendü	—	7.35
Á r p a		takarmány	60—62	6.10
		égetni való	62—64	5.75
		sörfőzésre való	64—66	0.—
Z a b			39—41	7.40
Tengeri ö		bánsági	—	0.—
		másnemü	—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, április 1. (A nagybeckerek Lloyd-társulat távirata.) Az üzletmenet kezdetben jobban indult, később az árak megszilárdultak. Kötetett 11 ezer és zab 2000 mm.

Buza 1902. áprilisra	8.99—9.00
„ 1902. májusra	8.98—8.99
„ 1902. októberre	8.03—8.04
Rozs 1902. áprilisra	7.25—7.26
Tengeri 1902. májusra	5.02—5.03
Zab 1902. áprilisra	7.00—7.01

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybeckerek, kedd, április hó 1-én:

RÉGI VILAG.

Színmű a magyar társadalmi életből 3 felvonásban.
Irtá: Hunyadi Margit.

Személyek:

Bonyhay Dániel	Mezei Kálmán
Klári, felesége	Niczkyiné Ilona
Lajos } gyermekeik	Halász Zoltán
Erzsi }	Szilasi Juliska
Kékessy Pista	Kovács Andor
Borbála, felesége	Kantay Teréz
Nagy Gábor	Pápay Antal
A beesületes Aron	Tukoray Loránt
Bartók	Viola József
Deésy Gyula	Fodor Oszkár
Szentirmay Vince	Hajnal
Paál Sándor	Szabó Pál
Recskey Tamás	Iván Sándor
Maris	Gömöri Vilma
Ferke	Madas Pista

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, szerdán, április hó 2-án:

Kis szökevény.

Operette 3 felvonásban.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybeckerekre, illetve Nagybeckerekéről.

Érvényes 1901. október 1-től.

Érkezik:

A nagybeckerek pályaudvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Aibunárról: este 7 óra 23 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybeckerek pályaudvarról:

Zsombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 30 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Aibunárra: reggel 3 óra 25 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Karlova—Nagykikindára: reggel 5 óra 58 p.

Ad 33304/902. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Délnémet-osztrák-magyar vasúti kötelék II. pótlék kiadása a II. rész 6. füzetéhez.

A fenti forgalomban 1899. évi január hó 1-től érvényes II. rész 6. díjszabási füzetéhez 1902. évi május hó 1-ével a II. pótlék fog életbe lépni, mely Bockenheim M/m. Frankfurt Hauptbahnhof, Hanau Nordbahnhof és Hanau Westbahnhof állomások részére felemelt díjtételeket, valamint a díjszabás egyéb kiegészítését tartalmazza.

A pótlék annak idején a magy. kir. államvasutak díjszabás elárúsító hivatalában lesz megszerezhető.

Budapest, 1902. március 17.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága, egyúttal a részes vasutak nevében is. (Ütányomás nem díjaztatik.)

✿ ✿ ✿ **A legjobb magvak.** ✿ ✿ ✿
A legjobb fák. ✿ ✿ ✿ **A legszebb virágok.**
 Mind a saját nagytenyésztéséből.

Tavaszi ültetésre különösen ajánlom az én elite nemes faju I. osztályu

❁ **óriási spárga csemetéimet,** ❁
 ❁ **kitartós kerti virágaimat stb** ❁

A dusan illusztrált és körülményesen leíró árjegyzéket, mely némely kerti könyvet pótol, minden érdeklődő kérelmére bérmentve megküldöm.

Mühle Vilmos,
 cs. és kir. udvari szállító, Temesvár.

Nagybecskerek rend. tan. város polgármesterétől.

4097. ki. sz. 1902.

271-33

Árverési hirdetmény.

Nagybecskerek város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező ugynevezett kamarális korcsma helyiségének 1902. évi november hó 1-én leendő bérbe adása céljából folyó évi április hó 14-én délelőtt 10 órakor a városi II-ik tanácsnoki irodában árverés fog tartatni, melyre bérelni szándékozók a 2900 korona kiküldési árnak megfelelő 10%-os bánatpénzzel ellátva ezennel meghívattak.

Zárt ajánlatok 1 korona bélyeggel és 10%-nak megfelelő bánatpénzzel ellátva az árverés napjáig a városi II. tanácsnoki irodában beadhatók.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt fenti irodában betekintheők.

Nagybecskereken, 1902. évi március hó 27-én.

Dr. Grandjean József,
 polgármester.

BÉRBE ADOM

folyó évi május hó 1-től

HÁZAMAT,

a mely egy lakásból áll, 5 szoba, konyha, kamra, mosókonyha, pince, padlás és fűkamra. Parkírozott udvar, gyümölcs és konyhakert, valamint egy 20 méter hosszú kukorica-kotárka.

Bővebb felvilágosítást ad: özv. Krsztics Johanna, a mellette levő házban, vagy levélileg alólírott.

Krsztics János,

219-x.6)

ügyvéd,
 Mődöson.

1921. ki. sz. 1902.

270-33

Árverési hirdetmény.

Melylyel Nagybecskerek város tanácsa részéről ezennel közzé tétetik, hogy a város tulajdonát képező városi és Kögl-fele épület I-XII. szám alatt levő bolti helyiségeknek 1902. évi november hó 1-től három egymástutáni évre leendő bérbeadása tekintetéből folyó évi április hó 15-én délelőtt 9 órakor a városi II. tanácsnoki irodában nyilvános árverés fog tartatni, melyre árverezni szándékozók a 10 százalékos bánatpénzzel ellátva ezennel meghívattak.

Az árverési feltételek a II. tanácsnoki irodában az árverés napjáig a hivatalos órák alatt betekintheők.

1 koronás bélyeggel és 10 százalékos bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok az árverés napjáig szintén a II. tanácsnoki irodában beadhatók.

Nagybecskereken, 1902. évi március hó 26-án.

Dr. Grandjean József,
 polgármester.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

4622. ki. sz. 1902.

269-33

Árlejtési hirdetmény.

Nagybecskerek r. t. város tanácsa részéről ezennel közzé tétetik, miszerint Nagybecskerek városában teljesítendő előfogati szolgálmánynak és lüz esetén 3 pár lóval teljesítendő vízfordónak 1902. évi október hó 1-től kezdődő 3 egymástutáni évre leendő bérbeadása tekintetéből 1902. évi április hó 17-ének d. e. 9 órájkor a városi II. tanácsnoki irodában nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre árlejtési szándékozók a 780 korona bánatpénzzel ellátva, ezennel meghívattak.

Zárt ajánlatok 1 koronás bélyeggel és 780 korona bánatpénzzel ellátva az árlejtést megelőző nap déli 12 óráig az árlejtés megtartásával megbízott tanácsnoknál adhatók be.

Az árlejtési feltételek az árlejtés napjáig hasonlóan a II. tanácsnoki irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

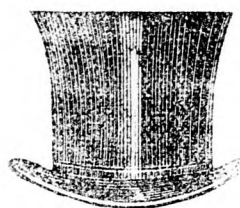
Nagybecskereken, 1902. évi március hó 27-én.

Dr. Grandjean József,
 polgármester.

KALAP alakító

(A ppreteur)

Üzlethelyiségem áthelyezése és a tavaszi idény megnyitja alkalmából tisztelettel értesítem a n. e. közönséget, hogy mindenféle kalapokat (férfi vagy női) újja való átalakításra jutányos ár mellett elvállalok és azokat a legdivatosabb módra elkészítem.

Tisztelettel

Andresz Péter,

Nagybecskerek, Árpád-
 (Kigyó-utca a volt Heimermann
 koresma mellett.)

255-32

Zsigmondfalvai hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Meghívás.

Az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekebe tartozó

Zsigmondfalvai hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja 1902. évi április hó 13-án d. u. 3 órakor a községházánál

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívattak.

NAPI REND:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Netáni indítványok.

1900. évi december hó 31-én a tagok száma 197. üzletrészeinek száma pedig 436 volt; az év folyamán belépett 11 tag 33 üzletrészszel, kilépett 1 tag 2 üzletrészszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által betekinthező.

Zsigmondfalva, 1902. március hó 29-én.

282-11

Az igazgatóság.

Telefon 163.		Telefon 163.
OLCSÓ ÁRAK!		OLCSÓ ÁRAK!
<p>LEGUJABB DIVATU NŐI PÁRIZSI ÉS BÉCSI KALAPOK</p> <p>Napernyők, illatszerek Uj divatu nyakkendők és férfi-ingek. CSIPRÉK, SZALAGOK. Több kerékpár feltűnő olcsón.</p>		
<p>Mersdorf Péter NAGYBECSEKEREK</p>		

Az építkezési időszak beálltával ajánlom gazdagon felszerelt raktáramat

épületfák, deszkák, lécek és oszlopfákból.

Azonkívül folyton raktáron tartok kerítésnek való anyagot, szőlőkarókat tölgy- és fenyőfából a legjutányosabb árakon és a legjobb minőségben

Szoba- és gép tüzelőszer gyanánt ajánlom a legújabb bevezetett apró préselt **kőszonót (briquet)**, mely a legjobb minőségű kőszonóból készül és minden salak kezelhető, amennyiben nem porzik és 6-7 darab tesz ki egy kilogrammot. (111-40.15)

Éves szállítás mellett gépjárművel jelentékeny engedmények.

GRÜNBERGER ADOLF

tűzi- és épületfa kereskedése Nagybecskereken, Aradáci-utca 1. szám.